

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA
2022-04-21 Nr. NV-1067

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-22-222(2) TAIS- 22-2527(2)		DĖL ĮGALIOJIMŲ DERĖTIS SU NACIONALINĖMIS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ ORGANIZACIJOMIS DĖL NACIONALINĖS KOLEKTYVINĖS SUTARTIES PARENGIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM)		Svarstyti ☒ TAP ☒ LRV posėdis (A dalis)

SPRENDIMO ESMĖ

Siūloma:

- įgalioti SADM derėtis su nacionalinėmis profesinių sąjungų organizacijomis dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties, taikomos iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų išlaikomoms įstaigoms (t.y. biudžetinėms įstaigoms), organizacijoms, taip pat įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, parengimo ir 2023 metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo;

- įgaliojimus suteikti deryboms dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties, dėl kurios nacionalinės profesinių sąjungų organizacijos prisistatė 2022 metais, bet ne vėliau kaip iki šios sutarties pasirašymo dienos;

Vyriausybės posėdžio protokoliniu sprendimu siūloma pavesti SADM sudaryti derybų darbo grupę iš Vyriausybės kanceliarijos, SADM, Aplinkos, Energetikos, Ekonomikos ir inovacijų, Finansų, Kultūros, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto, Vidaus reikalų ministerijų ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovų.

- Pagal nuo 2019 m. susiformavusią praktiką kasmet vyksta derybos dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo, kuriose tariamasi dėl atitinkamų metų pareiginės algos bazinio dydžio nustatymo ir papildomų garantijų nacionalinių profesinių sąjungų nariams. 2021-10-22 buvo pasirašyta ketvirtoji 2022 metų nacionalinė kolektyvinė sutartis su 4 nacionalinėmis profesinių sąjungų organizacijomis (Respublikine jungtine profesine sąjunga, Lietuvos profesine sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija). Ši sutartis taikoma biudžetinių įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojams, valstybės pareigūnams ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnams. Sutartis neapima darbuotojų profesinių sąjungų narių, dirbančių valstybės įmonėse, UAB, AB, viešosiose įstaigose, kadangi jų darbo apmokėjimui nėra taikomas pareiginės algos bazinis dydis.*
- Naujoms kolektyvinėms deryboms prisistatė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“. LPSK siūlo: sudaryti kolektyvinę sutartį 3 metų laikotarpiui, išskyrus nuostatą dėl bazinio dydžio nustatymo, – jai būtų taikomas vienu metų laikotarpis; perkelti 2022 m. nacionalinės kolektyvinės sutarties nuostatas; nuo 2023 m. nustatyti pareiginės algos bazinį dydį – 193 Eur; socialiniam dialogui stiprinti skirti lėšų iš sutaupyto darbo užmokesčio fondo lėšų. LPS „Solidarumas“ siūlo pareiginės algos bazinį dydį – 190 Eur, o LPS „Sandrauga“ – 185 Eur bei nustatyti, kad darbdavys, prieš pradėdamas tirti darbo pareigų pažeidimą ar tarnybinį nusižengimą, privalo informuoti profesinę sąjungą, kuriai priklauso darbuotojas. RJPS pateikė pasiūlymus dėl atlygio, darbo sąlygų, darbo ir poilsio laiko, darbuotojų atstovų garantijų, informavimo ir konsultavimo, papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams.*
- Socialiniai partneriai 2022-03-31 pasitarime sutarė derėtis dėl vienos nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo ir joje aptarti klausimus, kurie būtų aktualūs tiek biudžetinėse įstaigose dirbantiems*

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

darbuotojams, tiek dirbantiems įvairių šakų įmonėse ir organizacijose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė.

- Pareiginės algos bazinis dydis tvirtinamas kasmet. Darbo apmokėjimą reglamentuojantys įstatymai nustato, kad nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje sulygtą pareiginės algos bazinį dydį tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Jeigu nacionalinė kolektyvinė sutartis nėra sudaryta iki einamųjų metų birželio 1 d., ateinančių metų pareiginės algos bazinį dydį Vyriausybės teikimu tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos.*
- Kolektyvinė sutartis gali būti sudaroma ne ilgiau kaip ketveriems metams, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje nustatyta kitaip (DK 196 str. 2 d.).*

PASTABOS, PASIŪLYMAI

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinę pastabą (vietoj žodžių „suteikiami deryboms“ įrašyti žodžius „suteikiami derėtis“ ir sakinio pabaigoje išbraukti žodį „vesti“) siūlytume atsižvelgti prieš pateikiant nutarimą pasirašyti Ministrui Pirmininkei.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

Pasirenkama

☐ Esminės

☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio

☒ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos

☐ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aušra Gratulevičienė

Socialinės politikos grupė, patarėja